

VĚCNÝ ZÁMĚR „VELKÉ“ NOVELY HORNÍHO ZÁKONA

Praha, 13. 12. 2012

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Martin Kuba
ministr průmyslu a obchodu

Hlavní účel věcného záměru

Stanovit zásady pro vytvoření novely horního zákona a souvisejících zákonů, které poskytnou právní rámec pro podnikatelskou činnost a výkon státní správy v oblasti vyhledávání a těžby nerostů tak, aby bylo dosaženo **vyváženého postavení** občanů, samospráv a báňských podnikatelů s **respektováním zájmů státu** v oblasti surovinové a energetické **bezpečnosti** a ochrany životního prostředí.

Současná právní úprava z roku 1988 (s drobnými novelami) nebyla zásadně reformována před privatizací těžebního sektoru. V řadě oblastí není vyvážená (ve prospěch těžebních společností).

Hlavní oblasti věcného záměru

- Strategické vyhrazené nerosty – vymezení, zvláštní podmínky jejich ochrany, posílení vlivu státu při průzkumu, těžbě a nakládání s nimi
- Dobývací prostory – zlepšení výkonu státní správy, podmínky stanovení, převodu, využívání, kontrola tvorby rezerv na rekultivace a důlní škody
- Stanovení výše úhrad z vydobytých nerostů – transparentnější stanovení a způsob výběru, zvýšení objemu úhrad a jejich alokace
- Podmínky těžby stanovené v povolení hornické činnosti
- Definování veřejného zájmu státu na využívání vybraných nerostů

Rozdělení nerostů, dobývací prostory, úhrady

Současný stav

- Rozdělení nerostů
 - Vyhrazené (desítky)
 - Nevyhrazené (ostatní)
- Dobývací prostory
 - Území k těžbě + oprávnění dobývat
 - Přidělení podnikateli
 - Nelze odejmout, zaniká se zánikem podniku
- Úhrady z nerostů - % z hodnoty
 - 75 % obcím v katastru DP
 - 25 % státu (zahrazení následků těžby)

Novelizace

- Rozdělení nerostů
 - Strategické (< 10) - zákonem
 - Vyhrazené
 - Ostatní
- Dobývací prostory
 - Stanovení DP (území k těžbě)
 - Přidělení podnikateli
 - Podmínky těžby
 - Možnost odejmout při neplnění
- Úhrady z nerostů - v Kč/t
 - Obcím (bez omezení účelu) 35 %
 - Kraji (infrastruktura + další obce dotčené těžbou) 35 %
 - Státu (zahrazení těžby, geologický průzkum strategických nerostů) 30 %

Výnosy z úhrady nerostů

Současný stav (r. 2011)

- Celkový výnos - **646 mil. Kč**

obcím - **484,5 mil. Kč**
(bez určení)

státu - **161,5 mil. Kč**

na zahlazování následků těžby:
MPO a MŽP shodně 80,75 mil. Kč

Novelizace (2014+)

- Celkový výnos - **1615 mil. Kč**

obcím - **565 mil. Kč**
(bez určení)

státu - **485 mil. Kč**
(zahlazování těžby, průzkum)

kraji - **565 mil. Kč**
(infrastruktura, revitalizace)

Podmínky těžby a přístup k těžbě

Současný stav

- Podmínky těžby
V omezené míře možné při stanovení DP
- Přístup k těžbě
Vypořádání střetů s vlastníky
Vyvlastnění na žádost těžební společnosti pro všechny vyhrazené nerosty
=> malá novela Horního zákona **ruší**

Novelizace

- Podmínky těžby
Při stanovení DP
Při povolení k hornické činnosti pro strategické nerosty
Objem těžby (min., max.)
Užití nerostu
- Přístup k těžbě
Dohoda s vlastníky prioritní
Možnost vyvlastnění
Strategické nerosty
Rozhodnutí vlády
Ve prospěch státu + podmínky těžby a užití
Kompenzace (dle zákona)

Vyhledávání a průzkum nerostů

Současný stav

- **Pro všechny nerosty**

Na podnět těžební společnosti stanovení průzkumného území

Provedení průzkumu těžební společností

Předání výsledků státu

Rozhodnutí o těžbě přednostně pro tuto společnost

Novelizace

- **Pro strategické nerosty**

Systematická vyhledávací činnost státu podle priorit surovinové koncepce

Podnět státu ke stanovení průzkum. území

Koordinace průzkumu

Zpracování výsledků

V případě pozitivních dopadů stanovení DP na podnět státu

Výběr těžební společnosti a přidělení DP

- **Pro ostatní nerosty dle současné podoby**

Shrnutí hlavních změn

- Je definována nová skupina strategických nerostů
- Případné vyvlastnění pouze u strategických nerostů, ve prospěch státu, na základě rozhodnutí vlády a se státní garancí kompenzace
- Navýšení poplatků pro těžaře z dobytého nerostu
- Finance nejen pro obce v katastru dobývacího prostoru, ale i dalším obcím v okolí a celém kraji
- Stanovení jasných podmínek pro těžaře a možnost odebrání oprávnění k těžbě při jejich neplnění
- Posílení role státu při průzkumných činnostech a přidělování důlních prostorů

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Martin Kuba
ministr průmyslu a obchodu

